

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2014. gada 30. aprīlī*

Telekomunikāciju nozare — Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi —
Pakalpojumu sniegšanas brīvība — LESD 56. pants — Direktīva 2002/21/EK — Radio un televīzijas
programmu paketes pārrobežu sniegšana — Ierobežota piekļuve — Valsts pārvaldes iestāžu pilnvaras —
Reģistrācija — Pienākums izveidot uzņēmumu

Lieta C-475/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Fővárosi Törvényszék* (Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 27. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 22. oktobrī, tiesvedībā

UPC DTH Sàrl

pret

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnökhelyettese,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] (referents), Dž. Arestis [*G. Arestis*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 20. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *UPC DTH Sàrl* vārdā – *G. Ormai, D. Petrányi, Z. Okányi, P. Szilas* un *E. Csapó, ügyvédek,*
- *Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnökhelyettese* vārdā – *N. Beke,* pārstāvis, kam palīdz *G. Molnár-Bíró, ügyvéd,*
- Ungārijas valdības vārdā – *K. Szíjjártó,* kā arī – *Z. Fehér* un *G. Koós,* pārstāvji,
- Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs* un *T. Materne,* pārstāvji,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *T. Müller,* pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

- Lietuvas valdības vārdā – *D. Kriaučiūnas* un *D. Stepanienė*, pārstāvji,
 - Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *C. Wissels*, pārstāves,
 - Rumānijas valdības vārdā – *R.-H. Radu*, kā arī *R.-I. Munteanu* un *I. Bara-Bușilă*, pārstāvji,
 - Slovākijas valdības vārdā – *B. Ricziová*, pārstāve,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun*, kā arī *L. Nicolae* un *K. Talabér-Ritz*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2014. gada 30. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/140/EK (OV L 337, 37. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatdirektīva”), 2. panta c) un f) punkta, kā arī LESD 56. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *UPC DTH Sàrl* (turpmāk tekstā – “UPC”), Luksemburgā reģistrētu sabiedrību, un *Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnökhelyettese* (Ungārijas Valsts plašsaziņas līdzekļu un komunikāciju iestādes priekšsēdētāja vietnieks, turpmāk tekstā – “NMHH”) par Ungārijas elektronisko komunikāciju tirgus uzraudzības procedūru, kas vērsta pret *UPC*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. novembra Direktīvas 98/84/EK par tiesisku aizsardzību pakalpojumiem, kas pamatojas uz ierobežotu piekļuvi vai nodrošina to (OV L 320, 54. lpp.), 1. pantā ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt dalībvalstu noteikumus attiecībā uz pasākumiem pret nelegālām iekārtām, kas dod neatļautu piekļuvi aizsargātiem pakalpojumiem.”

Jaunais tiesiskais pamatregulējums, kas piemērojams elektronisko komunikāciju pakalpojumiem

- 4 Jaunais tiesiskais pamatregulējums, kas piemērojams elektronisko komunikāciju pakalpojumiem (turpmāk tekstā – “JTR”), ietver Pamatdirektīvu un četras to papildinošās īpašās direktīvas, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV L 108, 21. lpp.), redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140 (turpmāk tekstā – “Atļauju izsniegšanas direktīva”), Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) (OV L 108, 7. lpp.), redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140 (turpmāk tekstā – “Piekļuves direktīva”), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko

sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva) (OV L 108, 51. lpp.), redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/136/EK (OV L 337, 11. lpp.; turpmāk tekstā – “Universālā pakalpojuma direktīva”).

– Pamatdirektīva

- 5 Pamatdirektīvas preambulas 7. apsvēruma ir izteikts šādi:

“Šīs direktīvas un īpašo direktīvu noteikumi neierobežo katras dalībvalsts iespēju veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu tās svarīgāko drošības interešu aizsardzību, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību un lai ļautu veikt noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, atklāšanu un kriminālvajāšanu, ietverot īpašus un samērīgus pienākumus, ko nosaka valsts pārvaldes iestādes un kas ir piemērojami elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošinātājiem.”

- 6 Šīs direktīvas 1. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Ar šo direktīvu izveido saskaņotus noteikumus elektronisko komunikāciju pakalpojumu, elektronisko komunikāciju [un resursu] tīklu, [...] un saistītu pakalpojumu reglamentēšanai. Tā nosaka valsts regulatīvo iestāžu uzdevumus un izveido procedūru kopumu, lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu visā Kopienā.

[..]

3. Šī direktīva, kā arī īpašās direktīvas neierobežo Kopienas vai valsts līmenī saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem veiktos pasākumus, lai ievērotu vispārējās intereses mērķus, jo īpaši attiecībā uz satura reglamentēšanas un audiovizuālo politiku.”

- 7 Pamatdirektīvas 2. pantā “Definīcijas” ir paredzēts:

“Šajā direktīvā:

- a) “elektronisko sakaru tīkls” ir pārraides sistēma [...], kas ļauj signālus pārraidīt pa vadiem [...] vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem, ietverot satelīta tīklus [...];

[..]

- c) “elektronisko komunikāciju pakalpojums” nozīmē pakalpojumu, ko parasti nodrošina par atlīdzību un kas pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko komunikāciju tīklos, ietverot telekomunikāciju pakalpojumus un pārraidīšanas pakalpojumus tīklos, ko izmanto apraidei, neiekļaujot pakalpojumus, kas saistīti ar redaktorisku atbildību par vai kas nodrošina saturu, kas pārraidīts, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus; tas neiekļauj informācijas sabiedrības pakalpojumus, kā noteikts Direktīvas 98/34/EK 1. pantā, kas nesastāv pilnībā vai galvenokārt no signālu pārraidīšanas elektronisko komunikāciju tīklos;

[..]

- ea) “saistītie pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas saistīti ar elektronisko sakaru tīklu un/vai ar elektronisko sakaru pakalpojumu un kas pieļauj un/vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu ar minētā tīkla un/vai pakalpojuma palīdzību, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls; tie cita starpā ietver [...] nosacītas piekļuves sistēmas [...];

f) “ierobežotas piekļuves sistēma” nozīmē jebkādu tehnisku pasākumu un/vai noteikumu, ar kuriem piekļuvi aizsargātiem radio vai televīzijas apraides pakalpojumiem skaidri pakļauj nosacījumam par abonēšanu vai par citu iepriekšēju individuālas atļaujas izsniegšanu;

[..]

k) “abonents” nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas ir līgumslēdzēja puse ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošinātāju šādu pakalpojumu sniegšanai;

[..].”

8 No Pamatdirektīvas 8. panta 1. punkta izriet, ka dalībvalstis nodrošina to, ka, veicot šajā direktīvā un īpašajās direktīvās noteiktos reglamentējošos uzdevumus, valsts regulatīvās iestādes veic visus pamatotos pasākumus, kuru mērķis ir veicināt konkurenci elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanā, attīstīt iekšējo tirgu, kā arī atbalstīt Eiropas Savienības pilsoņu intereses, un šie pasākumi ir proporcionāli minētajiem mērķiem.

– Atļauju izsniegšanas direktīva

9 Šīs direktīvas preambulas 15. apsvērums ir izteikts šādi:

“Nosacījumus, kurus var pievienot vispārējai atļaujas izsniegšanai un īpašām lietošanas tiesībām, būtu jāierobežo līdz līmenim, kas ir noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību prasībām un pienākumiem, kas ir saskaņā ar Kopienas tiesībām un valsts tiesību aktiem saskaņā ar Kopienas tiesībām.”

10 Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. panta “Elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu vispārēju atļauju izsniegšana” 2. un 3. punktā ir paredzēts:

“2. Elektronisko komunikāciju tīklu vai elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošināšana, neierobežojot 6. panta 2. punktā minētos īpašos pienākumus vai 5. pantā minētās izmantošanas tiesības, var tikai būt pakļauta vispārēju atļauju izsniegšanai. Attiecīgajam uzņēmumam var pieprasīt iesniegt paziņojumu, bet tam var nepieprasīt iegūt skaidru lēmumu vai jebkādu citu administratīvu aktu no valsts pārvaldes iestādes pirms to tiesību izmantošanas, kas izriet no atļaujas. Pēc paziņojuma, ja tāds ir nepieciešams, uzņēmums var uzsākt darbību, nepieciešamības gadījumā saskaņā ar noteikumiem par izmantošanas tiesībām, kas minētas 5., 6. un 7. pantā.

Uzņēmumiem, kas sniedz pārrobežu elektronisko komunikāciju pakalpojumus uzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs, prasa iesniegt tikai vienu paziņojumu katrā attiecīgā dalībvalstī.

3. Paziņojums, kas minēts 2. punktā, neiekļauj vairāk kā juridiskas vai fiziskas personas deklarāciju valsts pārvaldes iestādei par nolūku uzsākt elektronisko komunikāciju tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanu, un minimālās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama, lai ļautu valsts pārvaldes iestādei veidot elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nodrošinātāju reģistru vai sarakstu. Šai informācijai ir jābūt ierobežotai līdz līmenim, kas ir nepieciešams nodrošinātāja noteikšanai, tāda kā uzņēmuma reģistrācijas numuri, nodrošinātāja kontaktpersonas, adrese, īss tīkla vai pakalpojuma apraksts un paredzētais datums darbības uzsākšanai.”

- 11 Atļauju izsniegšanas direktīvas 6. panta “Nosacījumi, kas pievienoti vispārējai atļaujai un tiesībām izmantot radio frekvences un numurus, un īpaši pienākumi” 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Izsniedzot vispārējo atļauju elektronisko komunikāciju tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai un radiofrekvenču izmantošanas tiesības, un numuru izmantošanas tiesības, drīkst piemērot tikai pielikumā minētos nosacījumus. Šādi nosacījumi ir nediskriminējoši, samērīgi un pārredzami [..].

[..]

3. Vispārējā atļauja iekļauj tikai tos nosacījumus, kas ir īpaši minētajai nozarei un ir paredzēti pielikuma A daļā, un nedublē tos nosacījumus, kas ir piemērojami uzņēmumiem ar citiem valsts tiesību aktiem.”

- 12 Atļauju izsniegšanas direktīvas 11. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

“Neierobežojot informācijas un ziņošanas pienākumus, kas ir uzlikti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas neattiecas uz vispārēju atļauju izsniegšanu, valsts pārvaldes iestādes uzņēmumiem var pieprasīt sniegt tikai tādu informāciju saskaņā ar vispārējo atļauju izsniegšanu [..], kas ir samērīga un objektīvi pamatota [..].”

- 13 Atļauju izsniegšanas direktīvas pielikuma A daļā ir minēti patērētāju aizsardzības noteikumi un nosacījumi, kas attiecas tieši uz elektronisko komunikāciju nozari.

– Piekļuves direktīva

- 14 Piekļuves direktīvas 9. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Valsts pārvaldes [regulatīvās] iestādes saskaņā ar 8. pantu var noteikt pārskatāmības pienākumus attiecībā uz savstarpējo savienojumu un/vai piekļuvi, pieprasot operatoriem konkrētu informāciju publiskot, piemēram, grāmatvedības informāciju, tehniskās specifikācijas, tīkla raksturojumu, noteikumus un nosacījumus nodrošināšanai un lietošanai [..].”

– Direktīva 2009/140

- 15 Direktīvas 2009/140 preambulas 5. apsvērums ir formulēts šādi:

“Mērķis ir pakāpeniski samazināt iepriekšējos sektora īpašos noteikumus, attīstoties tirgus konkurencei, un galvenokārt, lai elektronisko sakaru jomu regulētu tikai konkurences tiesību akti. Ņemot vērā to, ka pēdējos gados elektronisko sakaru tirgos ir bijusi vērojama spēcīga konkurences izaugsme, ir būtiski, lai *ex ante* regulatīvos pienākumus piemērotu vienīgi tad, ja nav pilnvērtīgas un ilgtspējīgas konkurences.”

Ungārijas tiesības

- 16 JTR Ungārijas tiesībās ir ticis transponēts ar 2003. gada likumu C “Par elektronisko komunikāciju” (*Az elektronikus hírközlésről szóló törvény, Magyar Közlöny* 2003/136 (XI.27)).

- 17 Šā likuma 1. pantā ir noteikts:

“(1) Šis likums attiecas:

- a) uz visām elektronisko pakalpojumu darbībām, kas tiek veiktas Ungārijas Republikas teritorijā vai paredzētas šai teritorijai, kā arī uz visām darbībām, kuru laikā tiek raidīts radiofrekvences signāls;

- b) uz visām fiziskām vai juridiskām personām, kā arī uz visiem citiem tādiem tiesību subjektiem, kam nav juridiskas personas statusa, un uz to vadītājiem, kas sniedz pakalpojumu vai veic a) punktā minēto darbību vai saistītu darbību.

[..]”

- 18 Saskaņā ar minētā likuma 10. panta m) punktu valsts regulējošā iestāde izskata it īpaši administratīvus jautājumus, kuri ir saistīti ar elektronisko telekomunikāciju pakalpojumu paziņošanu, identifikatoru pārvaldību, tiesiskajā regulējumā noteikto reģistru uzturēšanu, traucējumu novēršanu un tirgus uzraudzību.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 19 *UPC* ir Luksemburgā reģistrēta komercsabiedrība, kas no Luksemburgas teritorijas sniedz savus pakalpojumus citās dalībvalstīs un it īpaši Ungārijā dzīvojošiem abonentiem, sniedz radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumu paketes, un piekļuve tām ir ierobežota un iespējama, izmantojot satelītu.
- 20 *UPC*, nebūdamā satelīta infrastruktūras īpašniece, šajā nolūkā izmanto trešo personu pakalpojumus. Turklāt *UPC* pienākums nav saturiski kontrolēt programmas. Lietotājiem par pakalpojumu izrakstītajā rēķinā norādītā cena ietver gan pārraides izmaksas, gan arī maksu, kas raidorganizācijām un kolektīvā pārvaldījuma organizācijām tiek maksāta saistībā ar to satura publiskošanu.
- 21 Ungārijā *NMHH* ir kompetentā iestāde elektronisko komunikāciju pakalpojumu jomā.
- 22 Saistībā ar savu darbību restrukturizāciju šajā dalībvalstī *UPC* 2010. gada pavasarī risināja sarunas ar *NMHH* priekštecī it īpaši attiecībā uz pienākumu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējam tikt reģistrētam – ko veic kompetentā valsts regulējošā iestāde – teritorijā, kurā ir plānots sniegt šādus pakalpojumus.
- 23 2010. gada 8. oktobrī *UPC* informēja *NMHH*, kā tā, ņemot vērā savu juridisko adresi, esot lūgusi viedokli kompetentajai iestādei, proti, *Institut Luxembourgeois de Régulation* [Luksemburgas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestādei] (turpmāk tekstā – “*ILR*”), lai precizētu tās juridisko situāciju. *ILR* esot sniegusi atzinumu, ka pakalpojumi, kurus sniedz *UPC*, atrodas Luksemburgas iestāžu piekritībā un ka saskaņā ar Luksemburgas tiesībām šis sabiedrības sniegtie pakalpojumi neesot elektronisko komunikāciju pakalpojumi.
- 24 Ar 2010. gada 21. oktobra lēmumu *NMHH* kā pirmās instances [administratīvā] iestāde uzsāka tirgus uzraudzības procedūru pret *UPC*. Šīs procedūras ietvaros *NMHH* pieprasīja *UPC* nodot tās rīcībā dokumentus saistībā ar *UPC* līgumtiesiskajām attiecībām ar vienu no tās abonentiem.
- 25 Pamatojoties it īpaši uz *ILR* atzinumu, *UPC* atteicās paziņot lūgto informāciju un lūdza *NMHH* izbeigt tirgus uzraudzības procedūru starptautiskās un *ratione materiae* jurisdikcijas trūkuma dēļ. Pēc tam *NMHH* ar 2010. gada 10. decembra lēmumu *UPC* uzlika naudas sodu HUF 300 000, pamatojot ar to, ka šī pēdējā minētā neesot tai paziņojusi pieprasīto informāciju. *UPC* šo lēmumu pārsūdzēja *NMHH* priekšsēdētāja vietniekam, kas kā otras instances [administratīvā] iestāde minēto pārsūdzību noraidīja.
- 26 Līdz ar to *UPC*, atsaucoties uz valsts tiesību pārkāpumu, lūdza iesniedzējtiesu veikt šā lēmuma pārbaudi tiesā. *Fővárosi Törvényszék* minēto lēmumu atcēla procesuālu iemeslu dēļ un deva rīkojumu *NMHH* priekšsēdētāja vietniekam pārskatīt šo lēmumu.

- 27 Veicot šo pārskatīšanu, *NMHH* priekšsēdētāja vietnieks paziņoja, ka tam esot starptautiskā un *ratione materiae* jurisdikcija, un no jauna noraidīja *UPC* iesniegto pārsūdzību par šo pirmās instances lēmumu, vienlaikus samazinot uzlikto naudas sodu līdz HUF 100 000.
- 28 Tad *UPC* cēla prasību iesniedzējtiesā, lūdzot atcelt šo lēmumu un pirmajā instancē pieņemto lēmumu.
- 29 *Fővárosi Törvényszék* skatījumā tās izskatāmā strīda izšķiršanai vispirms ir nepieciešams, lai tiktu sniegta atbilde it īpaši uz jautājumiem par Ungārijas un Luksemburgas iestāžu *ratione materiae* jurisdikciju un teritoriālo piekritību un par *UPC* sniegtā pakalpojuma saderību ar Savienības tiesībām.
- 30 Šādos apstākļos *Fővárosi Törvényszék* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [Pamatdirektīvas] 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojums, ar kuru pakalpojuma sniedzējs pret atlīdzību sniedz ierobežotu piekļuvi programmu paketei, kurā ietilpst radio un televīzijas apraides pakalpojumi un kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, ir jākvalificē kā elektronisko komunikāciju pakalpojums?
 - 2) Vai LESD ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojumu sniegšanas brīvības starp dalībvalstīm princips ir piemērojams pirmajā jautājumā aprakstītajiem pakalpojumiem gadījumā, ja pakalpojums tiek sniegts no Luksemburgas Ungārijas teritorijā?
 - 3) Vai LESD ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmajā jautājumā aprakstītā pakalpojuma gadījumā galamērķa valstij, kurā ir paredzēts sniegt pakalpojumus, ir tiesības ierobežot šāda veida pakalpojumu sniegšanu, nosakot, ka pakalpojuma [sniedzējam] obligāti ir jāreģistrējas dalībvalstī un jānodibina filiāle vai atsevišķa juridiska persona, atļaujot sniegt šāda veida pakalpojumus, izmantojot tikai iepriekš minēto filiāli vai atsevišķo juridisko personu?
 - 4) Vai LESD ir jāinterpretē tādējādi, ka administratīvais process saistībā ar pirmajā jautājumā aprakstītajiem pakalpojumiem, neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī darbojas vai ir reģistrēts uzņēmums, kas sniedz pakalpojumus, tiks izskatīts tās dalībvalsts administratīvajā iestādē, kurai ir piekritība, pamatojoties uz vietu, kurā darbojas vai ir reģistrēts pakalpojumu sniedzošais uzņēmums?
 - 5) Vai [Pamatdirektīvas] 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmajā jautājumā aprakstītais pakalpojums ir jākvalificē kā elektronisko komunikāciju pakalpojums vai [ka] minētais pakalpojums ir jākvalificē kā ierobežotas piekļuves pakalpojums, kurš tiek sniegts, izmantojot [šīs] direktīvas 2. panta f) punktā noteikto ierobežotas piekļuves sistēmu?
 - 6) Pamatojoties uz visu iepriekš minēto – vai attiecīgās tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmajā jautājumā aprakstīto pakalpojumu sniedzējs ir jākvalificē kā elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējs [Savienības] tiesiskā regulējuma izpratnē?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 31 Vispirms ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesas iesniegtie prejudiciālie jautājumi Tiesai var tikt iedalīti divās atsevišķās grupās atkarībā no Savienības tiesību normām, kuru interpretācija tiek lūgta.
- 32 Kamēr pirmā grupa (pirmais, piektais un sestais jautājums) attiecas uz Pamatdirektīvas interpretāciju, lai noteiktu *UPC* veiktās darbības veidu un saturu, otrās grupas (otrais un ceturtais jautājums) mērķis ir pakalpojumu sniegšanas brīvības principa, kāds ir nostiprināts LESD 56. pantā, piemērošana pamatlietā aplūkotojajiem pakalpojumiem.

Par Pamatdirektīvas interpretāciju

- 33 Ar savu pirmo, piekto un sesto jautājumu, kuri ir jāpārbauda kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai pakalpojums, ar kuru pakalpojuma sniedzējs pret atlīdzību sniedz ierobežotu piekļuvi programmu paketei, kurā ietilpst radio un televīzijas apraides pakalpojumi un kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, ietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju pakalpojums” Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta izpratnē vai arī tas ir jākvalificē kā “ierobežotas piekļuves pakalpojums” šīs direktīvas 2. panta f) punkta izpratnē. Iesniedzējtiesa vēlas arī zināt, vai šāda pakalpojuma sniedzējs ir jāuzskata par elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju, ņemot vērā JTR.
- 34 Tiesa savā spriedumā *UPC Nederland* (C-518/11, EU:C:2013:709) ir vērtējusi jautājumu, kas ir analogs tam, kuru iesniedzējtiesa ir uzdevusi vispirms.
- 35 Minētā lieta *UPC Nederland* attiecās uz radio un televīzijas programmu paketes sniegšanas pakalpojumu, kas bija pieejams, izmantojot kabeli, un kuru šī sabiedrība piedāvāja kādas Nīderlandes pašvaldības iedzīvotājiem.
- 36 Minētajā spriedumā Tiesa norādīja, ka Pamatdirektīvā ir nostiprināta skaidra atšķirība starp satura veidošanu, kas nozīmē redakcionālu atbildību, un satura piegādi, kas ir brīva no jebkādas redakcionālas atbildības. Tiesa precizēja, ka uz saturu un tā pārraidīšanu attiecas atsevišķi tiesiskie regulējumi ar sev raksturīgiem mērķiem (skat. spriedumu *UPC Nederland*, EU:C:2013:709, 41. punkts).
- 37 Tiesa ir arī uzsvērusi, ka, lai gan *UPC Nederland BV* klienti parakstās uz abonementu, lai piekļūtu pa kabeli pieejamajai pamatpaketei, ko šī sabiedrība piedāvā, tas nenozīmē, ka šīs sabiedrības darbība, ciktāl tajā ietilpst satura producentu, kas šajā gadījumā ir radio un televīzijas kanāli, saražoto programmu apraide, pārvadot šīs programmas līdz tās kabeļa pieslēgvietai, kas atrodas tās abonentu mājās, ir jāizslēdz no jēdziena “elektronisko komunikāciju pakalpojumi” Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta nozīmē (skat. spriedumu *UPC Nederland*, EU:C:2013:709, 43. punkts).
- 38 Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Tiesa ir secinājusi, ka pa kabeli pieejamas pamatpaketes piegāde ietilpst elektronisko komunikāciju pakalpojumu jēdzienā un līdz ar to – JTR materiāltiesiskās piemērošanas jomā, ciktāl šis pakalpojums ietver signālu pārraidīšanu kabeļtelevīzijas tīklā (skat. spriedumu *UPC Nederland*, EU:C:2013:709, 44. punkts).
- 39 Tiesa ir arī precizējusi, ka apstākļi, ka abonentiem aprēķinātā pārraidīšanas maksa ietver pienākošos atlīdzību radio un televīzijas kanāliem un maksu autortiesību kolektīvā pārvaldījuma iestādēm saistībā ar darbu satura apraidi, nevar liegt *UPC Nederland BV* sniegto pakalpojumu atzīt par “elektronisko komunikāciju pakalpojumu” JTR nozīmē (skat. spriedumu *UPC Nederland*, EU:C:2013:709, 46. punkts).
- 40 Taču tāpat kā *UPC Nederland BV* un kā arī tas izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem šajā lietā, *UPC* pati neproducē radio un televīzijas programmas, kuras tā raida, un neuzņemas redakcionālu atbildību par to saturu. Turklāt *UPC* sniegtā pakalpojuma abonementā ietver ne tikai apraides izmaksas, bet arī raidorganizācijām un kolektīvā pārvaldījuma organizācijām maksāto atlīdzību saistībā ar apraidīto programmu satura publiskošanu.
- 41 Turklāt, kā izriet no Pamatdirektīvas 2. panta a) un c) punkta, apstākļi, ka signālu pārraidīšana elektronisko komunikāciju tīklos tiek veikta, izmantojot vai nu kabeli, vai satelīta infrastruktūru, nekādā ziņā nav noteicošais “elektronisko komunikāciju pakalpojumu” jēdziena interpretācijas šīs normas izpratnē mērķiem.
- 42 Tomēr *UPC* norāda, ka tā nesniedz elektronisko komunikāciju pakalpojumu Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta izpratnē, jo tā nepārraida signālu un tai nepieder elektronisko komunikāciju tīkls, proti, satelīta infrastruktūra. Tādēļ tā lūdz pakalpojumus un sistēmas, kas pieder trešajām personām.

- 43 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstāklim, ka signāla pārraidīšana ir veikta ar tādas infrastruktūras starpniecību, kas nepieder *UPC*, nav nozīmes attiecībā uz pakalpojuma rakstura kvalificēšanu. Svarīgs šajā ziņā ir vienīgi fakts, ka *UPC* ir atbildīga pret galalietotājiem saistībā ar signāla pārraidīšanu, kas šiem pēdējiem minētajiem garantē to abonētā pakalpojuma sniegšanu.
- 44 Jebkāda citāda interpretācija ievērojami sašaurinātu JTR piemērojamību, apdraudētu tajā ietvertu tiesību normu lietderīgo iedarbību un līdz ar to apgrūtinātu šā regulējuma mērķu sasniegšanu. Tā kā pats JTR mērķis, kā tas arī izriet no Direktīvas 2009/140 preambulas 5. apsvēruma, ir izveidot patiesu elektronisko komunikāciju iekšējo tirgu, kura ietvaros šai elektroniskajai komunikācijai galu galā ir jātiek regulētai vienīgi ar konkurences tiesībām, tāda uzņēmuma kā *UPC* darbību izslēgšana no tā piemērošanas jomas ar pamatojumu, ka tas vienīgi pārraida signālus, atņemtu šim regulējumam būtisku tā iedarbības daļu (skat. šajā ziņā spriedumu *UPC Nederland*, EU:C:2013:709, 45. punkts).
- 45 Lai gan interpretācija, kuru Tiesa sniegusi spriedumā *UPC Nederland*, ļauj sniegt atbildi uz jautājumu par *UPC* sniegtā pakalpojuma kvalificēšanu saskaņā ar JTR, tomēr ir jāatgādina, ka minētais pakalpojums ir pakļauts ierobežotai piekļuvei, jo *UPC* abonentiem ir iespējama piekļuve vienīgi programmām, kas pēc dekodēšanas ir apraidītas, izmantojot satelītu.
- 46 Šāds apstāklis ir rosinājis iesniedzējtiesu uzdot jautājumu par to, vai *UPC* sniegtais pakalpojums ir jāuzskata nevis par elektronisko komunikāciju pakalpojumu Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta izpratnē, bet gan par “ierobežotas piekļuves sistēmu” šīs pašas direktīvas 2. panta f) punkta izpratnē.
- 47 Kā to savu secinājumu 43. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, šīs iesniedzējtiesas šaubas, šķiet, ir balstītas uz pieņēmumu, ka elektronisko komunikāciju pakalpojums un ierobežotas piekļuves sistēma ir savstarpēji izslēdzoši.
- 48 Šāds pieņēmums ir kļūdainis.
- 49 Ir jāatgādina, ka Pamatdirektīvas 2. panta f) punktā ir definēta “ierobežotas piekļuves sistēma”, kas šā noteikuma izpratnē nozīmē “jebkādu tehnisku pasākumus un/vai noteikumus, ar kuriem piekļuvi aizsargātiem radio vai televīzijas apraides pakalpojumiem skaidri pakļauj nosacījumam par abonēšanu vai par citu iepriekšēju individuālas atļaujas izsniegšanu”.
- 50 No šā noteikuma izriet, ka ierobežotas piekļuves sistēma ir nosacījums radio vai televīzijas pakalpojuma pieejamībai un prasa ieviest tehnisku sistēmu, kuras mērķis ir noteikt, ka piekļuve šādam pakalpojumam ir vienīgi personām, kuras to abonē no šā pakalpojuma sniedzēja. Tomēr ierobežotas piekļuves sistēma pati par sevi neļauj piekļūt radio vai televīzijas pakalpojumam. Šāda piekļuve vienmēr ir atkarīga no signālu pārraidīšanas, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklu.
- 51 Ierobežotas piekļuves sistēmas ieviešana ir tieši saistīta ar aizsargāta pakalpojuma sniegšanu. Visās situācijās, kurās ierobežotas piekļuves sistēmas operators vienlaikus ir arī radio vai televīzijas programmu apraides pakalpojumu sniedzējs, kā tas, šķiet, ir pamatlietā, runa ir par vienotu pakalpojumu, kura ietvaros radio un televīzijas pakalpojuma sniegšana ir minētā operatora veiktās darbības galvenais elements, bet ierobežotas piekļuves sistēma ir papildu elements.
- 52 Ņemot vērā ierobežotas piekļuves sistēmas papildinošo raksturu, tā ar elektronisko komunikāciju pakalpojumu, kura mērķis ir radio vai televīzijas programmu apraide, var būt saistīta, šai pēdējai minētajai tomēr nezaudējot elektronisko komunikāciju pakalpojuma statusu.
- 53 Šo secinājumu apstiprina Pamatdirektīvas 2. panta ea) punkts, saskaņā ar kuru ierobežotas piekļuves sistēmas ir pakalpojumi, kas saistīti ar elektronisko komunikāciju tīklu un/vai ar elektronisko komunikāciju pakalpojumu un kas ļauj pakalpojumu nodrošināšanu ar šā tīkla un/vai pakalpojuma palīdzību.

- 54 Turklāt, lai gan ir tiesa, ka Direktīvā 98/84 ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz ierobežotas piekļuves sistēmām, tik un tā saskaņā ar tās 1. pantu šīs direktīvas piemērošanas jomā ietilpst tikai tādu dalībvalstu noteikumu tuvināšana, kuri attiecas uz pasākumiem cīņai pret nelegālām iekārtām, kas dod neatļautu piekļuvi aizsargātam pakalpojumam. Šādos apstākļos minētā direktīva neskar tāda elektronisko komunikāciju pakalpojuma kvalificēšanu, kura saturam var piekļūt ierobežoti.
- 55 Turklāt attiecībā uz jautājumu, vai tāda pakalpojuma sniedzējs, kuru nodrošina *UPC*, ir jāuzskata par elektronisko pakalpojumu sniedzēju, ņemot vērā *JTR*, ir jānorāda, ka ne Pamatdirektīvā, ne Atļauju izsniegšanas direktīvā nav ietverta elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēja jēdziena definīcija.
- 56 Tomēr Pamatdirektīvas 2. panta k) punktā ir definēts “abonenta” jēdziens, kas nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas ir līgumslēdzēja puse līgumā ar “publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošinātāju šādu pakalpojumu sniegšanai”.
- 57 Tādējādi ir jāatzīst, ka elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējs Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta izpratnē ir elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējs šīs direktīvas izpratnē.
- 58 Līdz ar to uz pirmo, piekto un sesto jautājumu ir jāatbild, ka Pamatdirektīvas 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojums, ar kuru pakalpojuma sniedzējs pret atlīdzību sniedz ierobežotu piekļuvi programmu paketei, kurā ietilpst radio un televīzijas apraides pakalpojumi un kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, ietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju pakalpojums” minētā noteikuma izpratnē. Faktam, ka šis pakalpojums ietver ierobežotas piekļuves sistēmu Pamatdirektīvas 2. panta ea) un f) punkta izpratnē, šajā ziņā nav ietekmes. Operators, kas sniedz pakalpojumu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir jāuzskata par elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju, ņemot vērā Pamatdirektīvu.

Par pakalpojumu sniegšanas brīvību

Par otro jautājumu

- 59 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai apstākļos, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, pakalpojums, ar kuru pret atlīdzību tiek sniegta ierobežota piekļuve programmu paketei, kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, un kurā ietilpst radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumi, ir pakalpojuma sniegšana LESD 56. panta izpratnē.
- 60 Nav strīda par to, ka *UPC* ir Luksemburgā reģistrēta sabiedrība, kas citās dalībvalstīs dzīvojošiem abonentiem sniedz radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumu paketes.
- 61 Taču saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz televīzijas programmu pārraidi tāpat kā uz to apraidi attiecas Līguma noteikumi par pakalpojumu sniegšanu (šajā ziņā skat. spriedumu *De Coster*, C-17/00, EU:C:2001:651, 28. punkts; kā arī *United Pan-Europe Communications Belgium u.c.*, C-250/06, EU:C:2007:783, 28. punkts).
- 62 Tomēr jautājums, vai tāds valsts tiesiskais regulējums elektronisko komunikāciju pakalpojumu nozarē, kāds ir 2003. gada Likums C, ir jāpārbauda, ņemot vērā LESD 56. pantu, ir atkarīgs no šajā nozarē Savienībā veiktās saskaņošanas pakāpes.
- 63 Ikviens valsts pasākums tādā jomā, kurā ir veikta izsmeljoša saskaņošana Savienības līmenī, ir jāizvērtē, ņemot vērā šā saskaņošanas pasākuma normas, nevis primāro tiesību aktu normas (skat. it īpaši spriedumus *Deutscher Apothekerverband*, C-322/01, EU:C:2003:664, 64. punkts, un *Citroën Belux*, C-265/12, EU:C:2013:498, 31. punkts).

- 64 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Pamatdirektīvas preambulas 7. apsvērumu “šīs direktīvas un īpašo direktīvu noteikumi [kas veido JTR,] neierobežo katras dalībvalsts iespēju veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu tās svarīgāko drošības interešu aizsardzību, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību un lai ļautu veikt noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, atklāšanu un kriminālvajāšanu, ietverot īpašus un samērīgus pienākumus, ko nosaka valsts pārvaldes iestādes un kas ir piemērojami elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošinātājiem”.
- 65 Tā Pamatdirektīvas 1. panta 3. punktā ir paredzēts, ka netiek ierobežoti valsts līmenī saskaņā ar Savienības tiesību aktiem veiktie pasākumi, lai ievērotu vispārējo interešu mērķus.
- 66 Turklāt no Pamatdirektīvas 8. panta 1. punkta izriet, ka dalībvalstis nodrošina to, ka, veicot šajā direktīvā un īpašajās direktīvās noteiktos reglamentējošos uzdevumus, valsts regulējošās iestādes veic visus pamatotos pasākumus, kuru mērķis ir veicināt konkurenci elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanā, attīstīt iekšējo tirgu, kā arī atbalstīt Savienības pilsoņu intereses, un šie pasākumi ir samērīgi ar minētajiem mērķiem.
- 67 Šajā pašā izpratnē Atļauju izsniegšanas direktīvas preambulas 15. apsvērumā ir noteikts, ka nosacījumus, kurus var pievienot vispārējai atļaujas izsniegšanai, ir jāierobežo līdz līmenim, kas ir noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību pienākumiem, kas ir paredzēti valsts tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesībām.
- 68 Savukārt Piekļuves direktīvas 9. panta 1. punktā ir noteikts, ka valsts pārvaldes iestādes var noteikt pārskatāmības pienākumus attiecībā uz savstarpējo savienojumu un/vai piekļuvi, kurus ievērojot, operatoriem konkrēta informācija ir jāpublisko.
- 69 Visbeidzot, spriedumā *Telekomunikacja Polska* (C-522/08, EU:C:2010:135, 29. punkts), atzinusi, ka Universālā pakalpojuma direktīvas 20. pantu piemēro, neierobežojot valsts tiesisko regulējumu par patērētāju aizsardzību, kurš ir saskaņā ar Savienības tiesībām, Tiesa nosprieda, ka Pamatdirektīvā un Universālā pakalpojuma direktīvā nav paredzēta pilnīga ar patērētāju aizsardzību saistītu aspektu saskaņošana.
- 70 Šādos apstākļos ir jāatzīst, ka Savienības tiesībās nav veikta elektronisko komunikāciju pakalpojumu nozares saskaņošana pilnībā, un līdz ar to pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir jāpārbauda, ņemot vērā LESD 56. pantu attiecībā uz aspektiem, kuri neietilpst JTR jomā.
- 71 Tomēr Ungārijas valdība un *NMHH* ierosina uz otro jautājumu atbildēt noraidoši, ciktāl *UPC* savas reģistrācijas dalībvalstī neveic nekādu radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumu sniegšanas darbību.
- 72 Šajā ziņā tikai jāatgādina, ka LESD 56. pantā nostiprinātās tiesības kādā dalībvalstī reģistrētam saimnieciskās darbības subjektam sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī nav atkarīgas no nosacījuma, ka minētajam [saimnieciskās darbības] subjektam šādi pakalpojumi ir jāsniedz arī dalībvalstī, kurā tas ir reģistrēts. Šajā pantā ir vienīgi noteikts, ka pakalpojumu sniedzējam ir jābūt reģistrētam dalībvalstī, kurā nav reģistrēts pakalpojumu saņēmējs. (skat. spriedumu *Carmen Media Group*, C-46/08, EU:C:2010:505, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 73 Čehijas Republikas, Rumānijas un Slovākijas valdības turklāt norāda, ka *UPC* Ungārijas teritorijā veiktā darbība neietilpst LESD 56. panta piemērošanas jomā, ciktāl šai darbībai ir nevis pagaidu vai gadījuma raksturs, bet gan pastāvīgs un sistemātisks raksturs. Šādos apstākļos *UPC* nepamatoti atsaucoties uz tādu noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, kura ir garantēta ar šo pantu.

- 74 Ir arī jānorāda, ka neviena no Līguma normām neļauj abstrakti noteikt laiku vai biežumu, kura pārsniegšanas gadījumā pakalpojuma vai noteikta pakalpojuma veida sniegšanu citā dalībvalstī vairs nevar uzskatīt par pakalpojumu sniegšanu tā, ka jēdziens “pakalpojums” Līguma izpratnē var attiekties uz ļoti atšķirīgu veidu pakalpojumiem, tostarp pakalpojumiem, kuri tiek sniegti ilgu laikposmu, pat vairākus gadus (skat. spriedumu *Schnitzer*, C-215/01, EU:C:2003:662, 30. un 31. punkts, kā arī *Duomo Gpa* u.c., no C-357/10 līdz C-359/10, EU:C:2012:283, 32. punkts).
- 75 Līdz ar to vienīgi ar faktu, ka dalībvalstī reģistrēts saimnieciskās darbības subjekts biežāk vai retāk, vai regulāri sniedz identiskus vai līdzīgus pakalpojumus citā dalībvalstī, kur tā rīcībā nav infrastruktūras, kas ļauj tam pastāvīgi un nepārtraukti veikt profesionālo darbību un, pamatojoties uz šo infrastruktūru, cita starpā, vērsties pie šīs dalībvalsts valstspiederīgajiem, nepietiek, lai uzskatītu, ka tas veic uzņēmējdarbību šajā dalībvalstī (spriedums *Schnitzer*, EU:C:2003:662, 32. punkts).
- 76 Turklāt ir jānorāda, ka apstākļi, ka uzņēmums ir reģistrēts kādā dalībvalstī, lai izvairītos no citas dalībvalsts tiesību aktiem, neizslēdz, ka tā raidījumi var tikt uzskatīti par pakalpojumiem Līguma izpratnē. Šis jautājums atšķiras no [vēl kāda] jautājuma, proti, kādi ir pasākumi, kurus dalībvalsts ir tiesīga veikt, lai citā dalībvalstī reģistrētu pakalpojumu sniedzēju atturētu no valsts tiesību aktu apiešanas (skat. spriedumu *TV10*, C-23/93, EU:C:1994:362, 15. punkts).
- 77 Turklāt pamatbrīvības izmantošana, lai gūtu labumu no izdevīgākiem citas dalībvalsts tiesību aktiem, pati par sevi nav pietiekama, lai atzītu, ka šī brīvība ir izmantota ļaunprātīgi (šajā ziņā skat. spriedumu *Cadbury Schweppes* un *Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, EU:C:2006:544, 37. punkts).
- 78 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka apstākļos, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, pakalpojums, ar kuru pret atlīdzību tiek sniegta ierobežota piekļuve programmu paketei, kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, un kurā ietilpst radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumi, ir pakalpojums LESD 56. panta izpratnē.

Par ceturto jautājumu

- 79 Ar savu ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai uzraudzības procedūras attiecībā uz elektronisko komunikāciju pakalpojumiem, kādas tiek aplūktas pamatlietā, ir tās dalībvalsts iestāžu kompetencē, kurā dzīvo minēto pakalpojumu saņēmēji, vai arī tās dalībvalsts iestāžu kompetencē, kuras teritorijā atrodas uzņēmums, kas sniedz šos pašus pakalpojumus.
- 80 Šis jautājums ir radies pamatlietā notikušajā diskusijā par Luksemburgas un Ungārijas iestāžu attiecīgo *ratione materiae* jurisdikciju un teritoriālo jurisdikciju attiecībā uz uzraudzības procedūram, kuras piemērojamas no Luksemburgas teritorijas veiktajām tādu radio un televīzijas programmu apraides darbībām, kuras paredzētas Ungārijas teritorijā dzīvojošām personām.
- 81 Ir jāatgādina, ka pamatlieta ir par *NMHH UPC* uzliktā naudas soda tiesiskumu, jo šī sabiedrība neesot *NMHH* paziņojusi informāciju par *UPC* līgumtiesiskajām attiecībām ar vienu no tās abonentiem. Šis informācijas pieprasījums esot bijis formulēts saistībā ar tirgus uzraudzības procedūru, kas vēsta pret *UPC* un uzsākta pēc šīs sabiedrības abonentu sūdzībām.
- 82 No šā sprieduma 58. punkta izriet, ka *UPC* Ungārijas teritorijā sniedz “elektronisko komunikāciju pakalpojumus” Pamatdirektīvas 2. panta c) punkta izpratnē.
- 83 Šajā kontekstā radio un televīzijas programmu apraide, ko *UPC* veic abonentiem Ungārijā un kas ir pakļauta ierobežotai piekļuvei un iespējama, izmantojot satelītu, ietilpst JTR un it īpaši Atļauju izsniegšanas direktīvas darbības jomā.

- 84 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Atļauju izsniegšanas direktīvas 6. panta 1. punktu, izsniedzot vispārējo atļauju elektronisko komunikāciju tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, var tikt piemēroti tikai šīs direktīvas pielikuma A daļā minētie nosacījumi.
- 85 Ir arī jānorāda, ka, ņemot vērā Atļauju izsniegšanas direktīvas 11. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lasot to kopā ar šīs direktīvas pielikuma A daļas 8. punktu, valsts pārvaldes iestādes var pieprasīt uzņēmumiem sniegt tikai tādu informāciju, kas ir samērīga un objektīvi pamatota, lai ļautu tām pārbaudīt nosacījumu izpildi attiecībā uz patērētāju aizsardzību, ja ir saņemta sūdzība vai tās pēc savas iniciatīvas veic izmeklēšanu.
- 86 No šiem elementiem izriet, ka Savienības tiesību pašreizējā situācijā Atļauju izsniegšanas direktīvā kompetentajām valsts iestādēm nav neviena pienākums attiecībā uz tādu lēmumu par atļaujām atzīšanu, kuri pieņemti dalībvalstī, no kuras attiecīgie pakalpojumi tiek sniegti.
- 87 Līdz ar to dalībvalsts, kuras teritorijā dzīvo elektronisko komunikāciju pakalpojumu saņēmēji, šo pakalpojumu sniegšanu var pakļaut konkrētiem nosacījumiem saskaņā ar minētās direktīvas noteikumiem.
- 88 Šādos apstākļos uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka pamatlietā aplūkotās uzraudzības procedūras attiecībā uz elektronisko komunikāciju pakalpojumiem ir tās dalībvalsts iestāžu kompetencē, kurā dzīvo minēto pakalpojumu saņēmēji.

Par trešo jautājumu

- 89 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā, ka dalībvalsts iestādes tiem uzņēmumiem, kuri šīs dalībvalsts teritorijā sniedz tādas elektronisko komunikāciju pakalpojumus, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, nosaka pienākumu pierēģistrēt šos pakalpojumus un minētajā dalībvalstī izveidot filiāli vai juridisku personu, kas ir atsevišķa no tās, kura atrodas dalībvalstī, kurā tiek veikta pārraidīšana.

– Par pieņemamību

- 90 Ungārijas valdība un *NMHH* uzskata, ka trešais jautājums ir nepieņemams.
- 91 Tās apgalvo, ka strīdam pamatlietā neesot saiknes ne ar šajā jautājumā ierosināto brīvību veikt uzņēmējdarbību, ne ar Savienības tiesību aspektiem, kas saistīti ar pārrobežu pakalpojumiem. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa izvirza rakstura ziņā no šīs lietas atšķirīgas problēmas. Runa esot par jautājumu, par kuru iesniedzējtiesai nav jālemj un kam — tāpat nav nozīmes, lai izšķirtu strīdu pamatlietā.
- 92 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu izveidotā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, kura ietvaros pirmā sniedz otrajām tādas Savienības tiesību interpretācijas norādes, kas tām ir nepieciešamas, lai atrisinātu izskatāmās lietas (skat. it īpaši spriedumu *Fish Legal* un *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, 29. punkts).
- 93 Uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi saistībā ar tādu tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, kurus valsts tiesa definē, uzņemoties par to atbildību, un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. it īpaši spriedumu *Fish Legal* un *Shirley*, EU:C:2013:853, 30. punkts).

94 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa, atbildot uz Tiesas jautājumu saistībā ar lūgumu sniegt paskaidrojumus saskaņā ar Tiesas Reglamenta 101. panta 1. punktu, ir norādījusi iemeslus, kuru dēļ atbilde uz šo jautājumu varētu būt tai noderīga gadījumā, ja Tiesa konstatētu LESD 56. panta pārkāpumu. Tādējādi acīmredzami nešķiet, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietā aplūkotā strīda faktisko situāciju vai pamatlīetas priekšmetu.

95 Tādēļ trešais prejudiciālais jautājums ir jāatzīst par pieņemamu.

– Par lietas būtību

96 Attiecībā uz pienākumu pakalpojumu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, pierēģistrēt dalībvalstī, kuras teritorijā tas tiek sniegts, ir jānorāda, ka no Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. panta 2. un 3. punkta izriet, ka elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējam pirms savas darbības uzsākšanas var tikt pieprasīts iesniegt valsts regulējošām iestādēm paziņojumu, kurā ir jābūt ietvertai minimālajai informācijai, kas nepieciešama, lai šī iestāde uzturētu reģistru.

97 No Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. panta 2. un 3. punkta arī izriet, ka šai informācijai ir jābūt ierobežotai līdz līmenim, kas ir nepieciešams pakalpojuma sniedzēja noteikšanai, respektīvi, sabiedrības reģistrācijas numuram un tās kontaktinformācijai, tās adresei, īsam tīkla vai pakalpojuma aprakstam, kā arī paredzētajam tās darbības uzsākšanas datumam. Šajā noteikumā arī ir precizēts, ka elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanu nevar pakārtot tam, ka šis uzņēmums saņem skaidru lēmumu vai jebkādu citu administratīvu aktu. Turklāt pēc paziņošanas procedūras uzņēmums var uzsākt savu darbību.

98 Šajā ziņā ir jānorāda, kā arī Tiesa šā sprieduma 70. punktā ir nospriedusi, ka apstākļi, ka ar Pamatdirektīvu un īpašajām direktīvām, kuras veido JTR, kurā ietilpst Atļauju izsniegšanas direktīva, nav veikta valsts tiesību aktu pilnīga saskaņošana elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nozarē, nav šķērslis tam, ka attiecībā uz dažiem īpašiem JTR aspektiem Savienības likumdevējs stingri ierobežot dalībvalstu rīcības brīvību.

99 Šis ir precīzi Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. panta gadījums, kas ietver tiesisko regulējumu attiecībā uz nosacījumiem, ko dalībvalsts regulējošās iestādes var noteikt, lai citās dalībvalstīs reģistrētiem uzņēmumiem ļautu šis valsts teritorijā sniegt elektronisko telekomunikāciju pakalpojumus.

100 Ir jāatzīst, ka Atļauju izsniegšanas direktīvā ir skaidri paredzēts pienākums uzņēmumiem, kuri sniedz elektronisko komunikāciju pakalpojumus, reģistrēt savus pakalpojumus tās dalībvalsts regulējošās iestādēs, kuras teritorijā minētie pakalpojumi tiek sniegti. Līdz ar to LESD 56. pantam nav pretrunā, ka dalībvalstis nosaka šādu pienākumu, ar nosacījumu, ka tās rīkojas, ievērojot Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. pantā noteiktās prasības.

101 Attiecībā uz pienākumu, saskaņā ar kuru uzņēmumam, kas vēlas sniegt elektronisko komunikāciju pakalpojumus citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā tas ir reģistrēts, ir tur jāizveido filiāle vai atsevišķa juridiska struktūra, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 56. pantā ir paredzēta ne tikai jebkādas diskriminācijas novēršana attiecībā pret pakalpojumu sniedzēju tā valstspiederības dēļ vai tādēļ, ka tas ir reģistrēts citā dalībvalstī, nevis dalībvalstī, kurā pakalpojums ir sniedzams, bet arī jebkāda ierobežojuma, kaut arī tas ir vienādi piemērojams gan vietējiem, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, atcelšana, ja šis ierobežojums aizliedz, apgrūtina vai padara mazāk pievilcīgus tā pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus, kurš ir reģistrēts dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā tas likumīgi sniedz līdzīgus pakalpojumus (spriedums *Konstantinides*, C-475/11, EU:C:2013:542, 44. punkts).

- 102 Ir jāatzīst, ka ar valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru citā dalībvalstī reģistrētam uzņēmumam ir jāizveido pastāvīgs uzņēmums dalībvalstī, kurā tas plāno sniegt elektronisko telekomunikāciju pakalpojumus, ir pārkāpts LESD 56. pantā paredzētais jebkādu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu aizliegums.
- 103 Protams, šīs brīvības ierobežojumi parasti var tikt atļauti kā atkāpes pasākumi, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības un sabiedrības veselības apsvērumiem, kuri ir skaidri paredzēti LESD 52. pantā, piemērojami šajā jomā, ņemot vērā LESD 62. pantu, vai atbilstoši Tiesas judikatūrai pamatoti ar primāriem vispārīgo interešu apsvērumiem (spriedums Garkalns, C-470/11, EU:C:2012:505, 35. punkts).
- 104 Tomēr pienākums izveidot uzņēmumu pats ir noliegums pakalpojumu sniegšanas brīvībai un līdz ar to padara neiespējamu LESD 56. panta lietderīgo iedarbību (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija/Vācija, 205/84, EU:C:1986:463, 52. punkts, un Komisija/Vācija, C-546/07, EU:C:2010:25, 39. punkts).
- 105 Katrā ziņā un kā to arī savu secinājumu 89. un 91. punktā ir norādījusi ģenerālvokāte, pamatlietā nav pamatotas plašākas kontroles iespējas, kas rastos, izveidojot filiāli vai atsevišķu juridisku struktūru.
- 106 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam:
- nav pretrunā, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas to teritorijā sniedz tādus elektronisko telekomunikāciju pakalpojumus, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, nosaka pienākumu pierēģistrēt šos pakalpojumus, ar nosacījumu, ka tās rīkojas, ievērojot Atļauju izsniegšanas direktīvas 3. pantā noteiktās prasības;
 - savukārt ir pretrunā, ka uzņēmumiem, kuri citā dalībvalstī, nevis tajā dalībvalstī, kuras teritorijā tie ir reģistrēti, vēlas sniegt tādus elektronisko komunikāciju pakalpojumus, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, ir jāizveido filiāle vai juridiska struktūra, kas ir atsevišķa no tās, kura atrodas dalībvalstī, kurā tiek veikta pārraidīšana.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 107 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/140/EK, 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojums, ar kuru pakalpojuma sniedzējs pret atlīdzību sniedz ierobežotu piekļuvi programmu paketei, kurā ietilpst radio un televīzijas apraides pakalpojumi un kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, ietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju pakalpojums” minētā noteikuma izpratnē.**

Faktam, ka šis pakalpojums ietver ierobežotas piekļuves sistēmu Direktīvas 2002/21, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140, 2. panta ea) un f) punkta izpratnē, šajā ziņā nav ietekmes.

Operators, kas sniedz pakalpojumu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir jāuzskata par elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju, ņemot vērā Direktīvu 2002/21, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140;

- 2) **apstākļos, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, pakalpojums, ar kuru pret atlīdzību tiek sniegta ierobežota piekļuve programmu paketei, kas tiek pārraidīta, izmantojot satelītu, un kurā ietilpst radio un televīzijas programmu apraides pakalpojumi, ir pakalpojums LESD 56. panta izpratnē;**
- 3) **pamatlietā aplūkotās uzraudzības procedūras attiecībā uz elektronisko komunikāciju pakalpojumiem ir tās dalībvalsts iestāžu kompetencē, kurā dzīvo minēto pakalpojumu saņēmēji;**
- 4) **LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam:**
 - **nav pretrunā, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas to teritorijā sniedz tādas elektronisko telekomunikāciju pakalpojumus, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, nosaka pienākumu pierēģistrēt šos pakalpojumus, ar nosacījumu, ka tās rīkojas, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140, 3. pantā noteiktās prasības; un**
 - **savukārt ir pretrunā, ka uzņēmumiem, kuri citā dalībvalstī, nevis tajā dalībvalstī, kuras teritorijā tie ir reģistrēti, vēlas sniegt tādas elektronisko komunikāciju pakalpojumus, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, ir jāizveido filiāle vai juridiska struktūra, kas ir atsevišķa no tās, kura atrodas dalībvalstī, kurā tiek veikta pārraidīšana.**

[Paraksti]